

CERCETĂRILE ARHEOLOGICE DE SALVARE DE LA NEGREȘTI — JUDEȚUL VASLUI

RUXANDRA MAXIM-ALAIBA

Așezarea arheologică de la Negrești, punctul numit „Cimitirul e-vreiesc”, este menționată în literatura de specialitate de la noi încă din anul 1955 când, în urma investigațiilor de suprafață efectuate de trei cercetători ieșeni, au fost descoperite urme de locuire din epoca migrațiilor și medievală ¹.

Stațiunea este situată în partea de sud-est a orașului Negrești, pe terasa inferioară de pe stînga râului Bîrlad (fig. 1). Zona Negreștilor face parte din Podișul Central Moldovenesc și cuprinde cursul superior al râului Bîrlad cu afluenții acestuia : Șacovăț, Velna, Durăuc, pe ale căror văi s-au identificat numeroase așezări din paleolitic și pînă în perioada feudală inclusiv ².

În anul 1978 Direcția Apelor Prut Iași (D.A.P.), începînd lucrările de regularizare a râului Bîrlad în sectorul Negrești — Drăgănești a afectat în mare parte zona stațiunii arheologice mai sus amintită, determi-nînd efectuarea unui sondaj arheologic.

Secțiunile au fost trasate în funcție de distrugerile ce s-au făcut în timpul lucrărilor de regularizare a râului Bîrlad din zona Negrești. Prin răzuirea stratului vegetal de la suprafața solului și transportarea lui mai la vale, pentru ridicarea cotei terenului inundabil, s-a modificat stratigrafia inițială a stațiunii.

În secțiunea I, trasată în marginea terasei de pe malul stîng al râului Bîrlad, de 16 m lungime și 4 m lățime, s-au descoperit cinci locuințe și o groapă (Fig. 2).

Secțiunea a II-a, de 20 m lungime și 2 m lățime, a fost trasată la sud-est de secțiunea I, în zona unde, în urma răzuirii terenului a ieșit la iveală vatra unei locuințe și o groapă. În secțiunea a IV-a, trasată la 10 m nord de secțiunea a doua, cu o lungime de 11 m și lățime de 2 m, au fost descoperite două locuințe.

Deoarece lucrările executate de D.A.P. Iași, au dus la săparea pe terasă a unei gropi de circa 300 m², pămîntul escavat fiind folosit la nivelarea terenului inundabil din apropiere, s-a procedat la trasarea, în malul dinspre nord al gropii, a secțiunii a III-a, cu o lungime de 45 m și o lățime de 2 m, în care s-au descoperit trei locuințe și două gropi. În total s-a cercetat o suprafață de 400 m² (Fig. 3).

Din cauza distrugerilor datorate lucrărilor de hidroameliorație, să-păturile de salvare efectuate în anul 1978 nu au putut stabili o strati-

grafie clară a staţiunii respective. Pînă în prezent, pe baza materialului descoperit şi salvat, s-a putut determina doar succesiunea aproximativă cronologică a depunerilor, fiind identificate resturi din epocile : **Hallstatt**, **La Tène**, carpică, migraţii, feudalism timpuriu şi dezvoltat.

Cu acest prilej s-au putut preciza mai multe complexe de locuire, ce aparţin diferitelor epoci istorice. De asemenea, au mai apărut şi materiale, în stratul de cultură, nelegate de complexe de locuire. Acesta este cazul fragmentelor ceramice din **Hallstatt**-ul mijlociu. Ele au analogii cu ceramica descoperită în aşezarea de la Stoicani³. A apărut pe nivelul cel mai de jos şi un topor ciocan ce se poate încadra şi în epoca bronzului dar poate fi datat şi de ceramica din **Hallstatt**-ul mijlociu.

Un alt nivel de locuire este reprezentat de ceramica specifică **La Tène**-ului (fig. 5/15). În afara fragmentelor ceramice descoperite sporadic a mai apărut şi o groapă (nr. 1) în secţiunea a II-a. Ea se adînceşte la 0,90 m faţă de nivelul vechi. În groapă s-au păstrat cîteva fragmente ceramice lucrate din pastă brună, neagră sau cenuşiu-roşietică, cu degresant mai mult sau mai puţin fin, uneori lustruită, caracteristică secolelor IV—III î.e.n. (Fig. 4/13—15). Ceramica are analogii cu descoperirile de la Botoşana⁴.

Pe nivel, s-au în pămîntul deranjat de lucrările funciare, au apărut şi fragmente ceramice caracteristice dacilor liberi — carpilor (Fig. 4/8 ; 11/1—4). Sînt atît fragmente ceramice lucrate la roată cît şi lucrate cu mîna. Ceramica lucrată cu mîna este de culoare brună sau brun-roşcată şi are în compoziţie nisip, cioburi pisate sau pietricele. Între formele păstrate destul de fragmentar amintim : un capac cu deschiderea de 12,5 cm şi cu butonul de prindere de 5,2 cm (Fig. 11/3), care are analogii apropiate în ceramica lucrată cu mîna, descoperită la Barboşi⁵ şi datată în secolele II—III e.n. Alte cîteva fragmente provin, probabil, de la borcane. Din categoria ceramicii lucrate cu roata amintim atît fragmentele din pastă cenuşie cît şi cele din pastă roşietică. Fragmentele fiind prea mărunte nu putem preciza decît forma a două vase : o căniţă lucrată la roată, acoperită cu angobă roşie. Lipseşte buza, corpul este bombat, baza inelară şi toarta făcută dintr-o bandă cu şanţuire mediană (Fig. 4/9), are analogii în ceramica descoperită la Poicneşti⁶, Drăgeşti⁷. Mai amintim un vas strecurătoare, ce are în jumătatea superioară a corpului un ornament din linii verticale, pictat cu roşu (Fig. 11/1). Cele mai numeroase sînt fragmentele de buze din pastă cenuşie (Fig. 4/8 ; 11/2, 4).

Peste vestigiile aparţinînd carpilor, pe suprafaţa terasei cercetate la Negreşti se suprapun direct acelea datînd din secolul al IV-lea. Din această aşezare s-au cercetat mai multe complexe. În secţiunea III s-au descoperit locuinţele 8 şi 9 şi gropile 2 şi 3. **Locuinţa 8** se adînceşte la 1 m faţă de nivelul vechi de călcare. Inventarul este format din numeroase fragmente ceramice caracteristice secolului al IV-lea e.n. cît şi dintr-o fusaiolă realizată dintr-un fragment ceramic lucrat la roată, de culoare cenuşie (Fig. 5/13). În secţiunea a III-a apare şi **locuinţa 9**, de suprafaţă, din care s-a păstrat numai vatra circulară, cu diametrul de

0,95 m, cât și numeroase bucăți de lipitură. Inventarul este format din fragmente ceramice lucrate la mână și la roată și din fragmente de amfore. Din așezarea datată în secolul al IV-lea provin și două gropi, nr. 2 și 3. **Groapa nr. 2** se adâncește la 1,10 m, are formă de clopot și conține resturi osoase și fragmente ceramice caracteristice secolului al IV-lea. Ceramica din complexele de mai sus are corespondențe în ceramica de la Valea Seacă⁸, Drăgești⁹ și de altfel cu majoritatea descoperirilor din aria de răspândire a acestei culturi.

Pe aceeași terasă, peste așezarea din secolul al IV-lea se suprapune direct orizontul de cultură materială din secolul al VI-lea. Lui îi aparține **locuința 7**, apărută în secțiunea a III-a (Fig. 3), ce se adâncește la 0,90 m față de nivelul de locuire din migrații. Locuința păstrată parțial are formă patrulateră cu colțurile rotunjite. Nu s-au putut stabili dimensiunile laturilor, nici tipul vetrei. Ca inventar avea mai multe resturi ceramice specifice secolului al VI-lea (Fig. 5/8, 10). Menționăm fragmentele unui borcan, de dimensiuni mijlocii, cu buza răsfrîntă în afară și marginea rotunjită. Corpul bombat a fost lucrat dintr-o pastă ce are în compoziție cioburi pisate care, dau ceramicii un aspect zgrunțuros. Culoarea este brun-roșcată (Fig. 5/8). Un alt fragment, are o ușoară sântuire sub buza mai puternic răsfrîntă în afară. Descoperirile din secolul al VI-lea de la Negrești se pot raporta celor de la Mănoaia — Costișa¹⁰, Iași — Crucea lui Ferent¹¹, Botoșana¹² și mai ales din așezarea de la Dodești¹³, încadrată în limita secolelor VI—VII e.n.

Din secolele VIII—IX s-au dezvelit pe această terasă urmele culturii vechi românești de tip Dridu. Acestei perioade îi aparține **locuința 1**, descoperită în secțiunea I, în extremitatea de sud-vest a așezării. Este o locuință ușor adîncită în pămînt (—0,35 m față de nivelul de călcare inițial). Are formă rectangulară cu colțurile rotunjite. Din cauza escavării marginii terasei nu s-a descoperit decît o parte din locuință și anume colțul de nord-est al acesteia, fapt pentru care nu se pot stabili exact dimensiunile laturilor. S-a păstrat vatra și o parte din pietrele de la pereți și, probabil, de la bolta cuptorului. În fața lui se află multă cenușă. Podeaua locuinței este realizată din pămînt bătătorit, această situație fiind caracteristică locuințelor cu o perioadă mai îndelungată de folosire. Nu s-au prins gropile de pari. Inventarul este format din fragmente ceramice, un vîrf de săgeată, o unealtă de lemnărie (Fig. 6/3—4, 9—10) și din oase de animale. Ceramica, în cea mai mare parte lucrată la roata cu turație înceată, în compoziție cu nisip, microprundișuri și bucăți mici de calcar este ornamentată cu linii incizate paralele sau în val, ce uneori acoperă mare parte din suprafața vasului. Amintim din categoria de mai sus două fragmente ceramice din partea superioară și unul din jumătatea inferioară a vasului. Unul are buza rotunjită, marginea răsfrîntă în afară, gîtul marcat și corpul sferoidal, neornamentat (Fig. 11/6). Alt fragment are buza subțiată, marginea aproape verticală și corpul alungit. Ornamentul realizat imediat sub buză este format dintr-un grup de patru linii incizate în val, urmat de un alt grup de patru linii orizontale după care apare un motiv din linii

parțial suprapuse, oblice (Fig. 11/8). Al treilea este jumătatea inferioară a unui borcan, ornamentat pînă aproape de bază cu linii incizate orizontale (Fig. 11/7). Majoritatea fragmentelor ceramice fac parte din vase de tipul borcanelor, deși nu este exclus ca o parte să provină și de la castroane. De asemenea, s-a descoperit și o tipsie întregibilă (Fig. 11/9). Analogii pentru descoperirile de la Negrești le găsim în ceramica de la Fălcui-Bogdănești ¹⁴, Dodești ¹⁵, Gura Idrici ¹⁶ ș.a.

Cele mai numeroase urme de locuire aparțin însă feudalismului. Un nivel este caracteristic primei perioade a secolului al XIV-lea, iar al doilea nivel sfîrșitului secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea.

Primei perioade îi aparțin locuințele 2, 3 și 4 din secțiunea I. Din locuința 2 s-a păstrat partea de nord-est. Este ușor adîncită în pămînt (—0,40 m) față de nivelul de călcare feudal timpuriu, de formă patruleteră, cu colțurile rotunjite, cu o latură de 3,05 m și cu urme de pari, vizibile în partea de nord. Vatra păstrată integral, are o formă circulară, diametrul 0,90 m. Inventarul este format din ceramică, cîteva unelte din fier (Fig. 4/1, 4 ; 5/4—7, 9, 11 ; 7/2—5, 9, 10) și oase.

Locuința 3 a fost descoperită în partea de nord a celei deja menționate. Este o locuință de tipul celor mai adîncite în pămînt (—1 m), de formă patruleteră cu colțurile rotunjite, cu o latură de 3,35 m și cu urme de pari, vizibile în partea de nord. Are o vatră simplă, păstrată integral, de formă circulară, cu diametrul de 0,95 m. Inventarul este format din ceramică (Fig. 9).

Locuința 4 se află în partea de est în preajma locuinței 2, face parte din tipul celor adîncite în pămînt (—0,55 m) față de nivelul feudal de călcare. Are forma de patruleteră cu colțurile rotunjite, cu dimensiunile laturilor de 2,35 x 3,25 m. Podeaua a fost amenajată din trei straturi bătătorite din lut, fapt care, presupune probabil, trei refaceri în timp a acesteia, deci o perioadă destul de îndelungată de locuire. Inventarul este format din unelte din metal și din numeroase fragmente ceramice ce datează locuința în aceeași perioadă cu cele două locuințe prezentate mai sus (Fig. 6/1—2, 5—8 ; 8/8—9, 14—15, 21, 26, 27, 29).

Ceramica aparținînd începutul evului mediu dezvoltat este reprezentată de numeroase fragmente, din care nu s-a putut întregi nici un vas. Pasta conține ca degresant nisip, uneori pietricele. Pereții vaselor au grosimi inegale ce pot varia pe același vas de la 3 la 13 mm. Suprafața vaselor are culoarea brun-roșcată cu pete cenușii, ca rezultat al arderii incomplete. Ceramica descoperită a fost lucrată la roata cu turație medie și înceată. Nu este exclus ca unele fragmente să provină din vase lucrate cu mîna și apoi îndreptate la roată.

Formele vaselor sînt în genere cele de borcan, dar nu lipsesc nici castroanele (Fig. 8/1—6, 12—13, 15, 21, 30—31, 34—36, 38—39, 41—42 ; 9/17, 21—24, 27, 29). De asemenea, apar și fragmentele unui capac modelat cu mîna (Fig. 9/30).

Fragmentele de la borcane provin de la variante diferite, caracterizate prin forma particulară a buzei, marginii, gîtului și prin arcuirea

umărului vasului, acesta din urmă sesizându-se mai greu din cauza materialului fragmentar. Începînd de la buzele modelate drept, cu marginile arcuite, formele vaselor se modifică ; de la buze îngroșate cu margini arcuite, la buze și margini cu șanțuri exterioare și cu îngroșări iar uneori și cu ușoare șanțuri interioare, trasate pentru fixarea capacului pe vas (Fig. 8—10). Varietatea destul de mare de forme nu se datorează întotdeauna unei serii tipologice diferențiate cronologic. Ea este rezultatul formelor diferite ale ceramicii, cu întrebuințări multiple în treburile gospodărești începînd de la vasele de forme mai mari, folosite pentru păstrarea alimentelor, la cele de forme medii sau mici. De asemenea, diferențierea tipologică redusă a ceramicii și varietatea formelor din același tip se datorează încă tehnicii medii de prelucrare a ceramicii, pe roata cu turație înceată sau medie și chiar la mîna, pentru ca numai partea superioară să fie îndreptată pe roata olarului.

Ornamentarea ceramicii caracteristică așezării din prima parte a secolului al XIV-lea nu este prea bogată. În principal apare ornamentul realizat din grupe de 2,3 sau 5 linii în val. Primul grup s-a întîlnit pe 7 fragmente, al doilea pe 3 și ultimul pe 6 (Fig. 8/26—27 ; 9/13 ; 10/2—10). Cînd grupul de linii este mai mare de două, acestea sînt ușor adîncite în pasta vasului iar vîlurirea este înaltă, pentru ca la benzile din două linii, acestea să fie trasate mult mai adînc cu vîlurire largă. Diferențierea este dată probabil și de unealta cu care a fost realizat ornamentul, dar mai ales de îndemînarea și inspirația olarului.

A doua formă de ornamentare a ceramicii, este realizată tot din linii incizate pe corpul vasului, dispuse tot în jumătatea superioară, dar de data aceasta trasate numai orizontal. Se desprinde și în acest caz o diferențiere dată de adîncimea trasării în pasta crudă a vasului sau de distanța realizată între incizii (Fig. 5/11 ; 10/1). Apare linia incizată mai pronunțat : singură (3 fragmente), distanțată la trei cm una de alta (4 fragmente dintre care unul în pastă roșie), din trei linii paralele apropiate (1 fragment), din mai multe linii paralele apropiate (1 fragment). De asemenea, apare și incizia deasă, foarte fin trasată în pasta vasului (2 fragmente).

În cazuri singulare apare și ornamentul pe buza vasului, la formele cu marginea rotunjită sub motivul alveolărilor sau creștăturilor (Fig. 9/24).

Încadrarea cronologică a ceramicii prezentate mai sus se face în principal pe baza analogiilor cu descoperiri mai ales din Moldova de la Suceava¹⁷, Baia¹⁸, Hudum¹⁹, Curtea Domnească din Piatra Neamț²⁰ ș.a. care coboară datarea acestor materiale și la sfîrșitul secolului al XIII-lea, ceea ce nu ar exclude și pentru materialul descoperit la Negrești — Vaslui o datare mai timpurie a acestuia. Totuși, ceramica din această perioadă provenind din mediul rural cum este cea descoperită la Rotopănești²¹, Hlincea²² și la Cetatea Șcheia²³ este datată mai tîrziu, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea²⁴. Ceramica de la Negrești caracteristică unei așezări satești de la începutul feudalismului dezvoltat, pe baza materialului cercetat încă pe un număr de complexe prea mic, se poate încadra, credem, în prima jumătate a secolului al XIV-lea,

iar luînd în consideraţie şi tehnica încă destul de modestă de realizare a ei nu excludem nici posibilitatea datării ei şi la sfîrşitul secolului al XIII-lea.

Ultimul nivel de cultură surprins pe terasa Bîrladului din zona Negreştilor aparţine evului mediu dezvoltat, mai exact sfîrşitului secolului al XIV-lea şi începutul secolului al XV-lea şi este reprezentat de patru locuinţe conservate diferenţiat, în funcţie de zona din teren afectată de escavare.

Locuinţa 5 apărută în secţiunea I, are o formă patrulateră, colţurile rotunjite, cu una din laturi de 3 m. Orientarea est-vest. Din locuinţă provine un cuţit din fier, un vas întregibil, fragmente ceramice (Fig. 4/5—7, 10—12, 5/1—3, 7/1); şi oase de animale.

În secţiunea a II-a s-a dezvelit **locuinţa 10**. Aceasta era puternic distrusă, nu i s-a putut preciza forma. S-a păstrat parţial vatra cu multă cenuşă în apropiere. Ca inventar subliniem numeroasele fragmente ceramice. Ultimele locuinţe au apărut în secţiunea a IV-a: **locuinţa 6** care este puternic distrusă s-a adîncit la 0,40 m. La aceeaşi adîncime a fost săpată şi **locuinţa 11**, cu podeaua lutuită. Nu s-au putut preciza formele acestora.

Din aceste complexe şi din solul deranjat au apărut numeroase fragmente ceramice, din care s-a întregit un vas (Fig. 5/1). Acesta are buza şi marginea răsfrînte în afară, gîtul scurt şi corpul uşor bombat. Baza tăiată drept are diametrul mai mic decît gura vasului. Pasta fină, de culoare brun-roşietică are ca degresant nisip. Vasul a fost modelat pe roata rapidă. Pe umărul acestuia apar caneluri fine ornamentale. Are analogii în descoperirile de la Baia²⁵, Suceava²⁶, Iaşi²⁷ ş.a. Ca forme de vase întîlnim borcane, oale cu torţi prinse sub buză, capace, castroane, căni, pahare. Pasta este omogenă şi are ca degresant nisip cu bobul mare sau mijlociu. S-au descoperit fragmente din categoria ceramică roşie şi din cea cenuşie. A doua este mai numeroasă şi este reprezentată de ceramica cenuşie „zgrunţuroasă” — apare şi ceramica roşie zgrunţuroasă — dar şi de cea fină cenuşie. Pereţii şi fundul vaselor sînt subţiri. În cazul vaselor din acelaşi tip formele sînt asemănătoare deci olăritul se făcea în serie. Ornamentul apare pe corpul vasului, imediat sau mai jos de gît, dar şi pe buza vasului. Pe corp pe ceramica cenuşie lustruită apare un ornament realizat cu roţiţa (1 fragment) sau combinat cu o bandă de linii oblice incizate (1 fragment), 3 fragmente cu ornament din bandă de incizii oblice. Des apar canelurile (55 cenuşie + 5 roşie) pe ceramica zgrunţuroasă. De asemenea apar inciziile pe ceramica lustruită cenuşie. Pentru o mai bună înţelegere a interpretării materialului am alcătuit un centralizator în care sînt date numerele de fragmente ceramice din toate perioadele istorice prezente în această staţiune.

Centralizator al ceramicii descoperite în stațiunea Negrești

Ceramica	Baza		Corp		Corp ornam.		Toarta		Fund		Capac		Amfore
	Roata	Mina	Roata	Mina	Roata	Mina	Roata	Mina	Roata	Mina	Roata	Mina	
1. Hallstatt		3		4		2		1		1			
2. La Tène		5		44		3		2		6			
3. Carpi	Roșie	4		9	5	1		1					
	Cenușie	4	1	4								1	
4. Sec. IV		17	12	20	21	1			3	4			4
5. Sec. VI			3		3								
6. Sec. VIII—IX			2		21					1			
7. 1/2 sec. XIV		65		104	2	28			44			1	
	Roșie	37		33		5			30		7		
Sec. XIV—XV	Cenușie	Lustruită	78		122		52		2		57		
		Zgrunțuroasă	7		28		19		4		2		4

În secțiunea I s-a descoperit o groapă (nr. 1) de formă cilindrică, adâncită la 0,90 m și care a fost arsă la bază. Lipsa materialului ceramic nu ne permite o încadrare cronologică a acesteia, dar plasarea ei în apropierea locuințelor 2 și 3 datate la începutul secolului al XIV-lea, permit încadrarea tot în acest nivel de cultură. De asemenea, din preajma acestor locuiri medievale s-au descoperit și numeroase obiecte din fier (Fig. 6/1; 7/7, 8) cât și alte numeroase fragmente ceramice. Între cioburile recuperate a apărut și un fragment de căldare de tip Răducăneni²⁸.

Din cele prezentate mai sus reiese faptul că săpăturile de salvare au scos la iveală urmele a 11 locuințe și a trei gropi, toate deranjate mai mult sau mai puțin de lucrările de hidroameliorație efectuate în zonă. Două locuințe aparțin secolului al IV-lea e.n., o locuință este din secolul al VI-lea, două aparțin culturii vechi românești de tip Dridu, alte trei locuințe sînt datate la începutul secolului al XIV-lea și patru de la sfîrșitul secolului al XIV-lea — primele decenii ale secolului al XV-lea.

Suprapunerea stratigrafică arată însă o permanență de locuire din Hallstatt și pînă în secolul al XV-lea pe aceeași terasă a riului Birlad din apropierea actualului oraș Negrești, județul Vaslui.

NOTE

¹ M. Petrescu-Dîmbovița, Em. Bold, M. Dinu, *Cercetări arheologice în Podișul Central Moldovenesc. I. Valea Birladului superior de la izvoare și pînă la Buhăești*, AȘUI, III, 1955, 1—2, p. 1 și urm; N. Zaharia, M. Petrescu-Dîmbovița, Em. Zaharia, *Așezări din Moldova de la paleolitic pînă în secolul al XVIII-lea*, București, 1970, p. 326.

² N. Zaharia, *Cercetări de suprafață efectuate în Moldova în cursul anului 1954*, SCIVA, II, 3—4, p. 909, fig. 97/4; Gh. Coman, *Statornicie, continuitate. Repertoriul arheologic al județului Vaslui*, București, 1980; R. Maxim-Alaiba, *Cercetări arheologice pe valea Șacovățului*, Lucrare ținută la sesiunea anuală a Muzeului de istorie Bacău, 1977.

³ M. Petrescu-Dîmbovița, M. Dinu, *Noi cercetări arheologice la Stoicani, jud. Galați*, SCIVA, 25, 1974, 1, p. 87—91.

⁴ S. Teodor, *Unele date cu privire la cultura geto-dacică din nordul Moldovei în lumina săpăturilor de la Botoșana*, SCIVA, 20, 1969, 1, p. 33 și urm.

⁵ S. Sanie, *Civilizația romană la est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î.e.n. — III e.n.)*, Iași, 1981, p. 93—95.

⁶ Gh. Bichir, *Cultura carpică*, București, 1973, p. 80—81, 83, pl. CXXVII.

⁷ D. Gh. Teodor, Gh. Coman, R. Maxim-Alaiba, *Săpăturile arheologice de la Drăgești-Vaslui*, MCA, XIII, Oradea, 1979, p. 285—290.

⁸ V. Palade, *Cercetările arheologice în așezarea autohtonă de la Birlad — Valea Seacă (Campania 1984)*, în *Acta MM*, 1983—1984, VI—VII, p. 183—202.

⁹ Vezi n. 7.

¹⁰ D. Gh. Teodor, V. Căpitanu, I. Mitrea, *Cercetările arheologice de la Mănoaia — Coștița și contribuția lor la cunoașterea culturii materiale locale din sec. V—VI din Moldova, Carpica*, I, 1968, 1, p. 233—247, fig. 6.

¹¹ D. Gh. Teodor, *Descoperiri din secolul VI—VII la Iași — Crucea lui Feronț*, CI, II, 1971, p. 119—128, fig. 4.

¹² D. Gh. Teodor, **Civilizația românească la est de Carpați în secolele V—VII e.n. Așezarea de la Botoșana — Suceava**, București, 1984, p. 51 și urm.

¹³ D. Gh. Teodor, **Continuitatea populației autohtone la est de Carpați în secolele VI—XI e.n.**, Iași, 1984, p. 41. fig. 16/2, 17/5.

¹⁴ Gh. Coman, **Op. cit.**, p. 137—138, fig. 152/1.

¹⁵ D. Gh. Teodor, **Op. cit.**, p. 88—89.

¹⁶ Gh. Coman, R. Alaiba, **Săpăturile arheologice de la Gura Idrici — Vaslui**, MCA, Tulcea, 1980, p. 450—454; R. Maxim — Alaiba, **Săpăturile arheologice din așezarea de la Gura Idrici, secolele VIII—IX (Jud. Vaslui)**, în Acta MM, III—IV, 1981—1982, p. 81—96.

¹⁷ M. D. Matei și E. I. Emandi, **Observații asupra stratigrafiei Curții Domnești de la Suceava**, Anuarul Suceava, 1977, 4, p. 106—108, Fig. 2; 3.

¹⁸ E. Neamțu, V. Neamțu, S. Cheptea, **Orașul medieval Baia în secolele XIV—XVII**, Iași, 1980, p. 96—100, fig. 56/1, 3—5; 59/8—9, 12, 14, 16, 22; 60/9, 11.

¹⁹ V. Spinei, R. Popovici - Baltă, **Principalele rezultate ale săpăturilor de la Hudum — Botoșani din anii 1970—1972**, în **Din trecutul județului Botoșani**, Botoșani 1974, p. 128—130, fig. 7; idem, **Cercetările arheologice din necropola medievală de la Hudum**, jud. Botoșani, în AM, X, 1985, p. 81, 86; fig. 6; 7.

²⁰ E. Neamțu, **Date istorice și arheologice cu privire la Curtea Domnească din Piatra Neamț**, Mem. Antiq. I, 1968, p. 233, fig. 2; 3.

²¹ E. Busuioc, **Ceramica de uz comun nesmălțuită din Moldova**, București, 1975, p. 16—26, fig. 2—4.

²² St. Cheptea, **Săpăturile arheologice de la Hlincea — Iași din anul 1960**, CI, I, 1970, p. 78—79, fig. 3.

²³ E. Busuioc, **Op. cit.**, p. 11.

²⁴ E. Neamțu, V. Neamțu, S. Cheptea, **Op. cit.**, p. 100.

²⁵ **Ibidem**, p. 111—118, fig. 65—66.

²⁶ M. D. Matei, I. Emandi, **Op. cit.**

Al. Andronic, **Iașii pînă la mijlocul secolului al XVII-lea**, Iași, 1986, p. 49, fig. 24.

²⁸ Dan Gh. Teodor, **Cîteva observații în legătură cu căldările de lut descoperite la Răducăneni**, SCIV, XIV, 1963, 1, p. 198, fig. 1.

²⁹ Mulțumim și pe această cale pentru desenele executate desenatorului pr. Georgeta Vrinceanu (Fig. 6—7), Radu Visu (Fig. 1—3, 5, 8—10) și Chitic Ofelia (Fig. 11) și fotografului Mihai Vitriuc (Fig. 4) cît și restauratorului pr. Cristian Pântea și restauratorului Corneliu Hobincu.

LES FOUILLES DE SAUVETAGE DE NEGREȘTI — VASLUI

Résumé

L'objectif archéologique dans le point nommé le „Cimetière hebreu" est situé au sud-est de la ville de Negrești, sur la terrasse inférieure, à gauche de la rivière de Birlad. On a recherché, dans l'année 1978, seulement les complexes archéologiques détruits par les travaux effectués dans la zone par la Direction des Faux — Prut — Iassy.

Ces recherches ont fourni un abondant matériel, les traces de 11 habitations et de trois fosses. Deux habitations appartiennent au IVe siècle n.è., une habitation appartient au IVe siècle n.è., une au VIe siècle n.è., une habitation appartenant à la civilisation du type Dridu, trois habitations sont de l'époque du Moyen Âge primitive et quatre dans la période du Moyen Âge développé. Le matériel archéologique provient autant des complexes fouillés que de la terre dégagée par les travaux de hydroamélioration.

Les plus nombreux vestiges appartiennent au Moyen Âge. Le premier niveau est caractéristique à la première période du XIVe siècle et le deuxième niveau à la fin du XIVe et le début du XVe siècle. Les habitations numéro 2, 3 et 4 appartiennent à la première période. La céramique appartenant au commencement du Moyen Âge fleuri est représentée par de nombreux fragments desquelles on ne peut restaurés aucun récipient de terre. La pâte contient comme dégraissant : du sable ou quelque fois des pierrettes. Les murs des vaisseaux ont des grosseurs qui peuvent varier sur la même récipient de 7 à 13 millimètres. La surface des vaisseaux à la couleur brun, brun-rougeâtre avec des tâches gris, grâce à l'oxydation incomplète. La céramique découverte a été travaillée à la roue à tour moyen ou à la roue lente. Il est possible que certains fragments on été travaillés à la main et puis à la roue. Typologiquement le type le plus fréquent des vaisseaux c'est le bocal, mais on trouve aussi des vaisseaux-soupière (Fig. 8/1—6, 12—13, 15, 21, 30—31, 34—36, 38—39, 41—42 ; 9/17, 21—24, 27, 29). On a trouvé aussi les fragments d'un couvercle travaillé à la main (Fig. 9/30). Les fragments des vaisseaux-bocals résultent des variantes différentes caractérisées par la forme particulière du bord, du col et de l'épaule du récipient, le dernier plus difficile à remarquer à cause du céramique fragmentaire.

L'ornementation de la céramique caractéristique à l'habitation du commencement du XIVe siècle n'est pas très riche. On constate, principalement, l'ornement réalisé par 2, 3 ou 5 lignes en „val“. La deuxième forme d'ornementation de la céramique est réalisée par des lignes incisées (sur la corp) disposées dans la partie supérieure des vaisseaux, horizontalement.

L'encadrement cronologique de la céramique présentée est fait en principal à l'aide des analogies des découvertes faites surtout dans la Moldavie (à Suceava¹⁷, à Baia¹⁸, a Hudum¹⁹, aux Cours Princières de Piatra Neamț²⁰ ș.a.), analogies qui baissent la datation de ces matériels à la fin du XIIIe siècle. Pourtant, la céramique de cette période provenant du milieu villageois comme celle de Rotopânești²¹, Hudum²², et de la Cité de Scheia²³ est daté plus tard, à la deuxième moitié du XIVe siècle. La céramique de Negrești caractéristique à un habitat villageois du commencement du Moyen Âge développé à l'aide du matériel recherché, un numéro des complexes trop petit peut être daté dans la première moitié du XIVe siècle et à cause de la technique simple, modeste de réalisation on n'exclue pas la possibilité de la dater à la fin du XIIIe siècle.

Traduit par Doina Rotaru

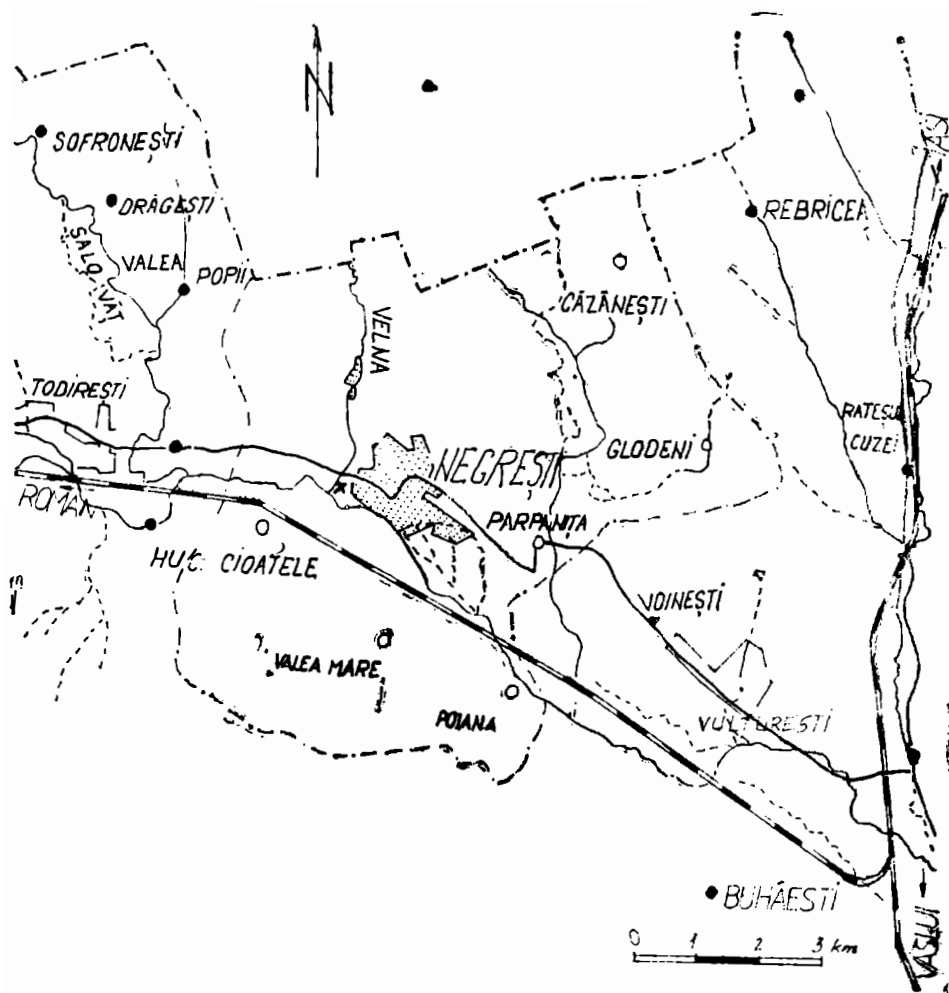

Fig. 1. — Încadrarea în zonă a obiectivului arheologic de la Negrești, „Cimitirul evreiesc” x Locul descoperirilor.
 L'encadrement dans la zone de l'objectif archéologique de Negrești. „Le cimetière hébreu” La place des découvertes.

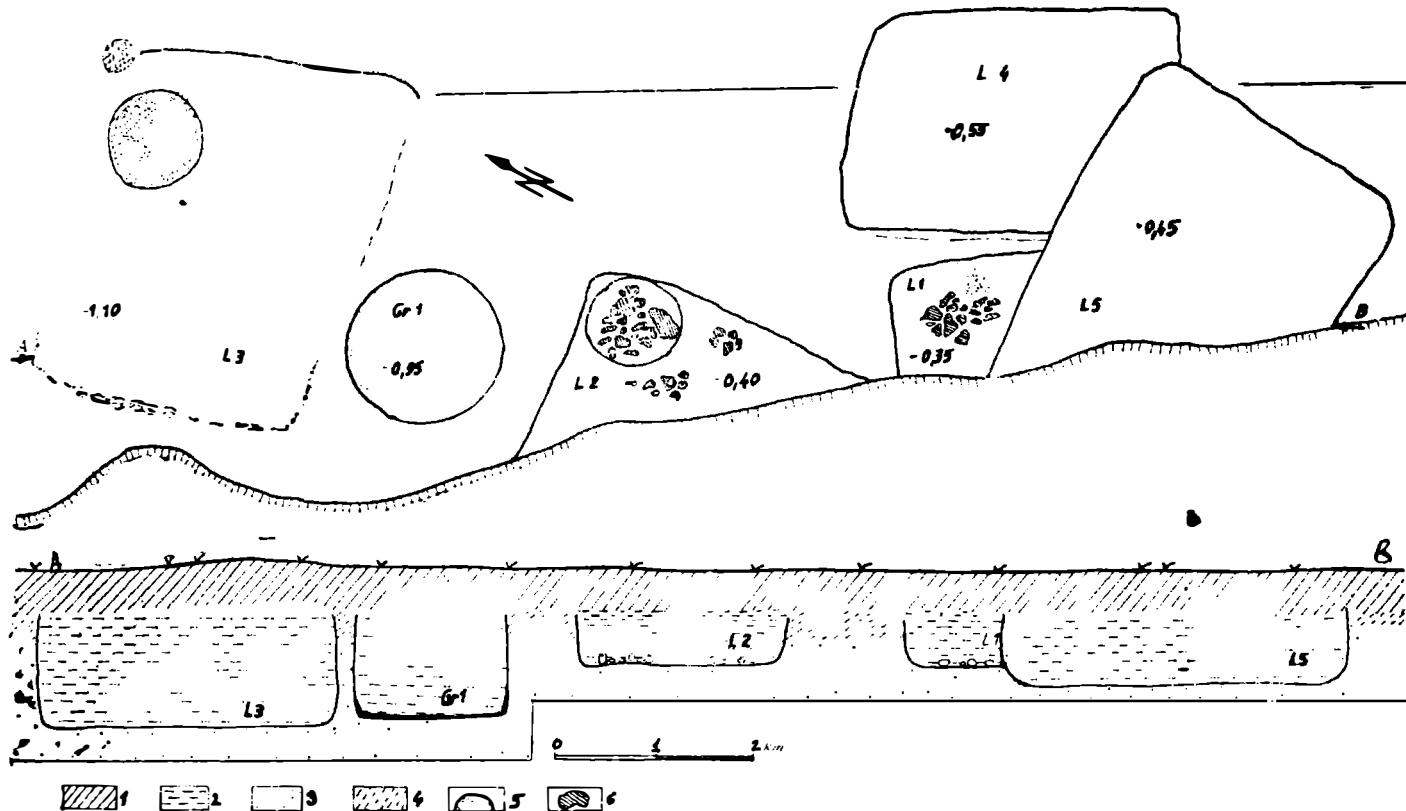

Fig. 2. — Negrești. Profilul și planul secțiunii nr. I; 1, nivel migrației și medieval; 2, umplutură complexă; 3, pământ galben steril; 4, pământ brun, nivel preistoric; 5, vatră; 6, pietre.

Negrești. Le profil et le plan de la section numéro I; 1, niveau des migrations et médiéval; 2, matériel de remplissage des complexes; 3, terre jaune, stérile; 4, terre brune, niveau préhistorique; 5, âtre; 6, pierres.

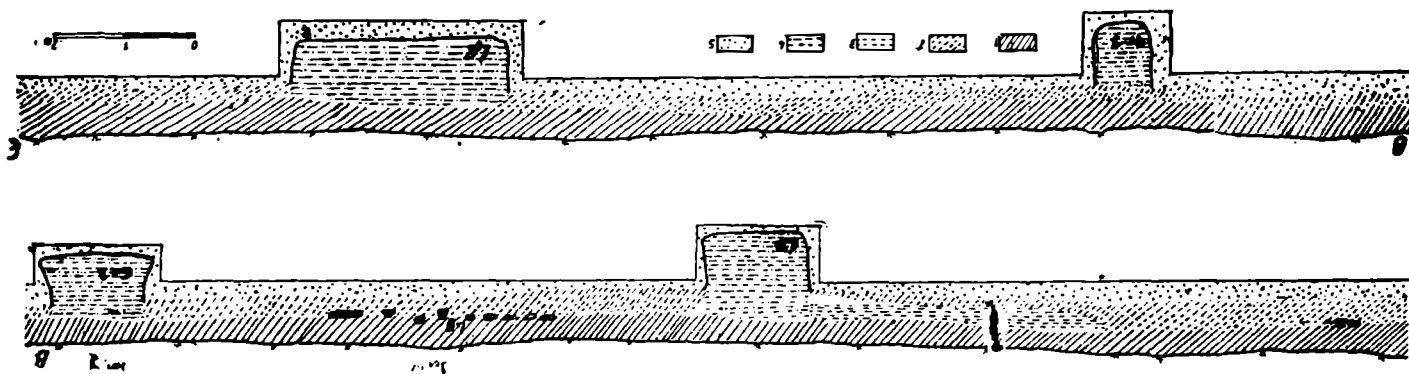
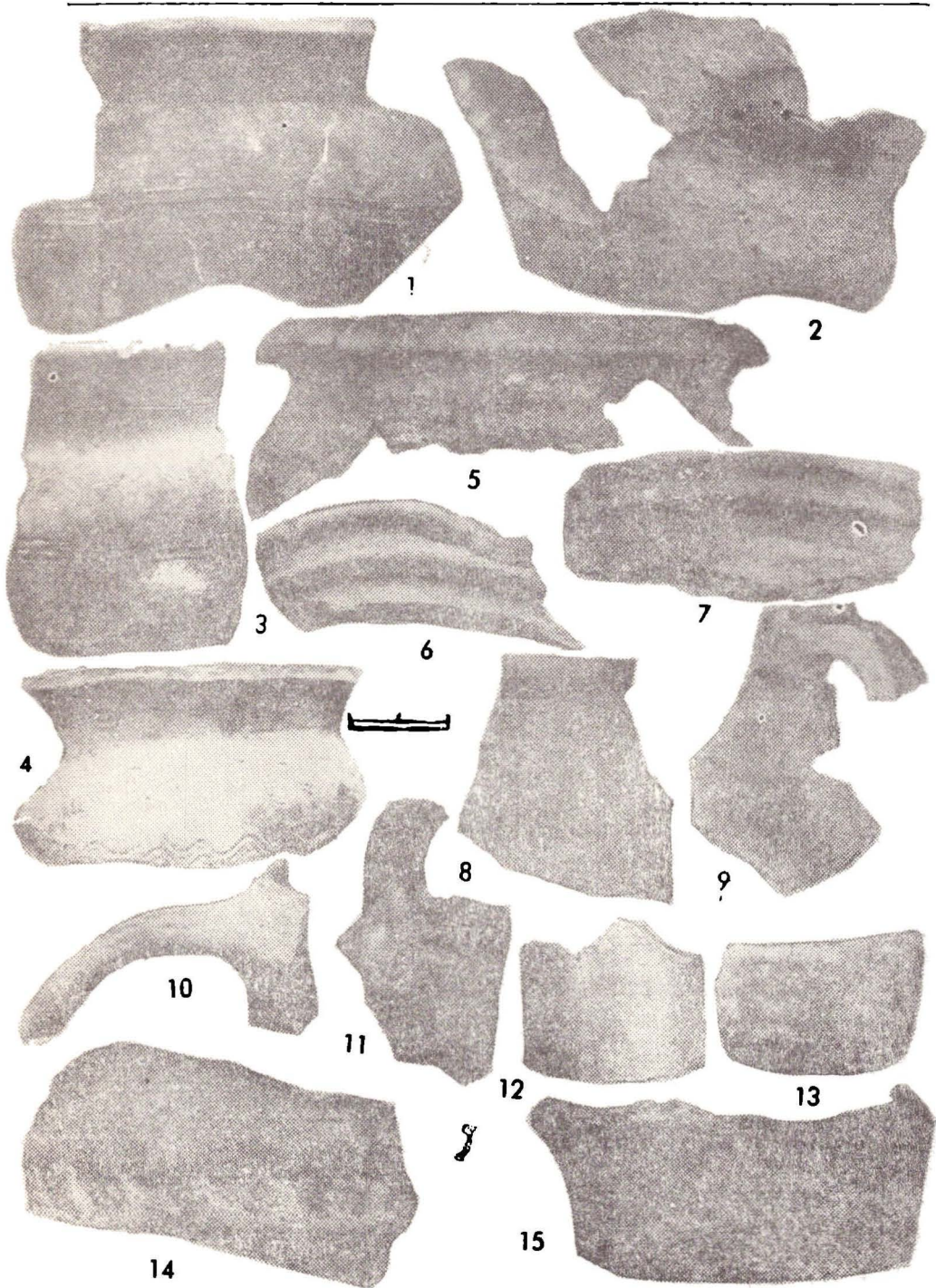

fig. 3. — Negrești. Profilul secțiunii nr. III ; 1, nivel migrații și medieval ; 2, pământ brun, nivel preistoric ; 3, aglomerări ceramice ; 4, umplutură complexă ; 5, pământ galben, steril.

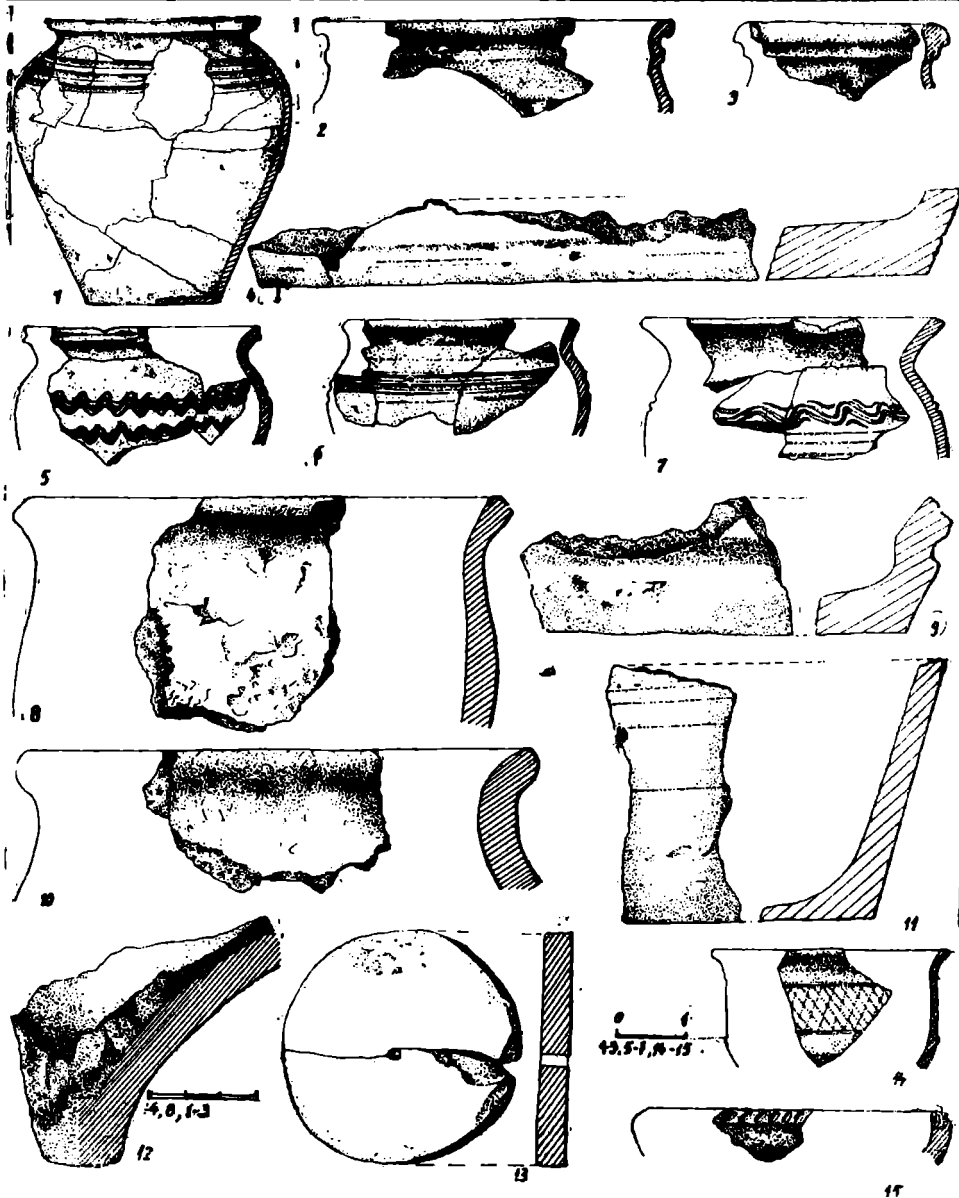

Fig. 4. — Negrești. 1—4, Ceramică începutul sec. XIV ; 5—7, 10, 12, ceramică sfârșitul sec. XIV — primele decenii ale secolului XV ; 8—9, 11, 13, ceramică sec. III ; 14—15, ceramică La Tène.

Negrești. 1—4, Céramique le début du XIVe siècle ; 5—7, 10, 12, céramique de la fin du XIVe siècle — les premières décennies du XVe siècle ; 8—9, 11, 13, céramique du IIIe siècle ; 14—15, céramique La Tène.

Fig. 5. — Negrești. 1—3, Ceramică sfârșitul sec. XIV — primele decenii ale sec. XV ; 4—7, 9, 11, ceramică începutul sec. XIV ; 12—13, ceramică sec. VI ; 14—15, ceramică sec. IV, 16—17, ceramică La Tène.

Negrești. 1—3 Céramique de la fin du XIVe siècle — les premières décennies du XVe siècle ; 4—7, 9, 11, céramique — le début du XIVe siècle ; céramique du VIe siècle ; 14—15, céramique, IVe siècle ; 16—17, céramique La Tène.

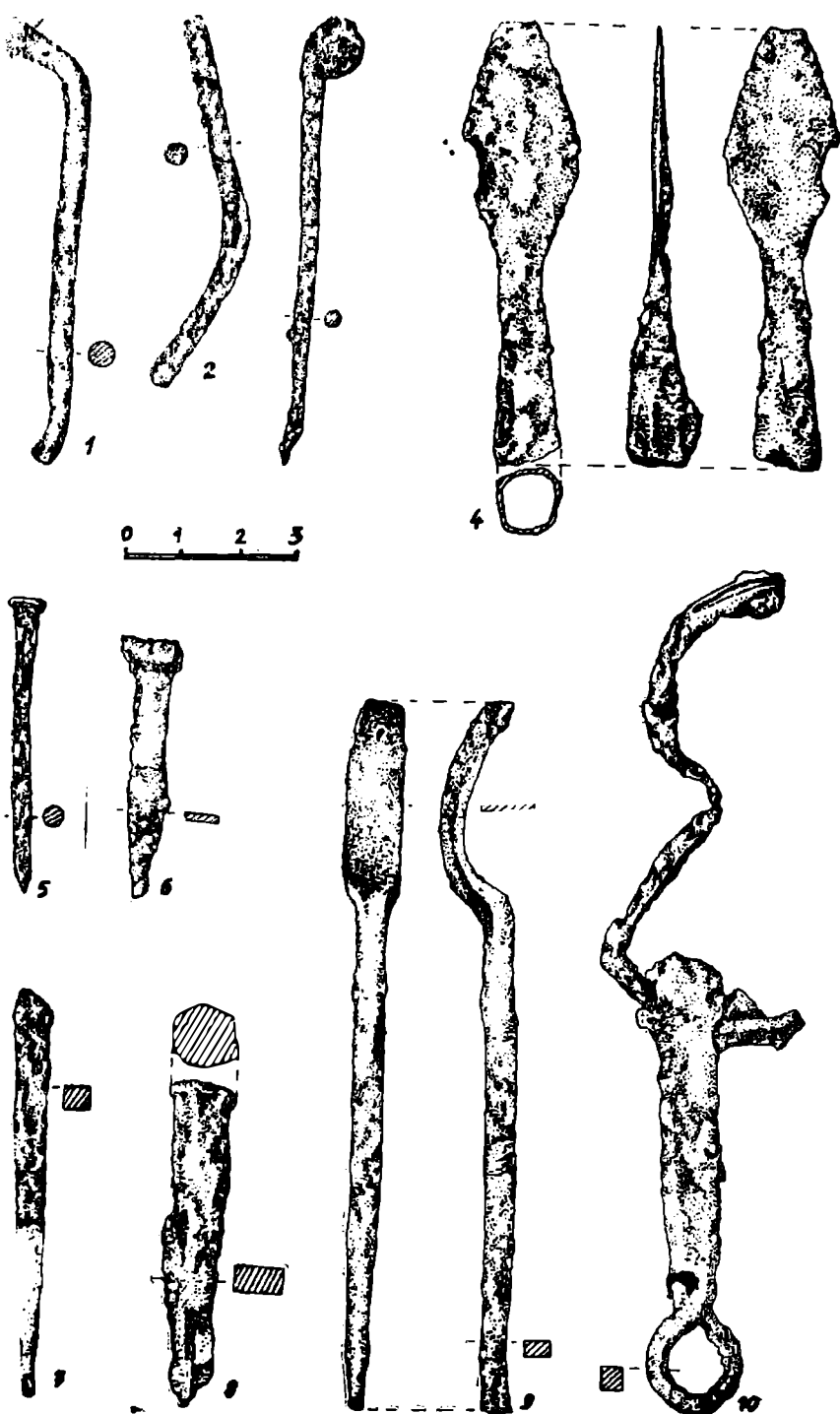

Fig. 6. — Negrești. Obiecte din fier: 3—4, 9—10, sec. IX; 1—2, 5—8, sfârșitul sec. XIV — primele decenii ale sec. XV.

Negrești. Objets en fer: 3—4, 9—10. IXe siècle; 1—2, 5—8, la fin du XIVe siècle — le début du XVe siècle. - <http://www.muzeuaslui.ro>

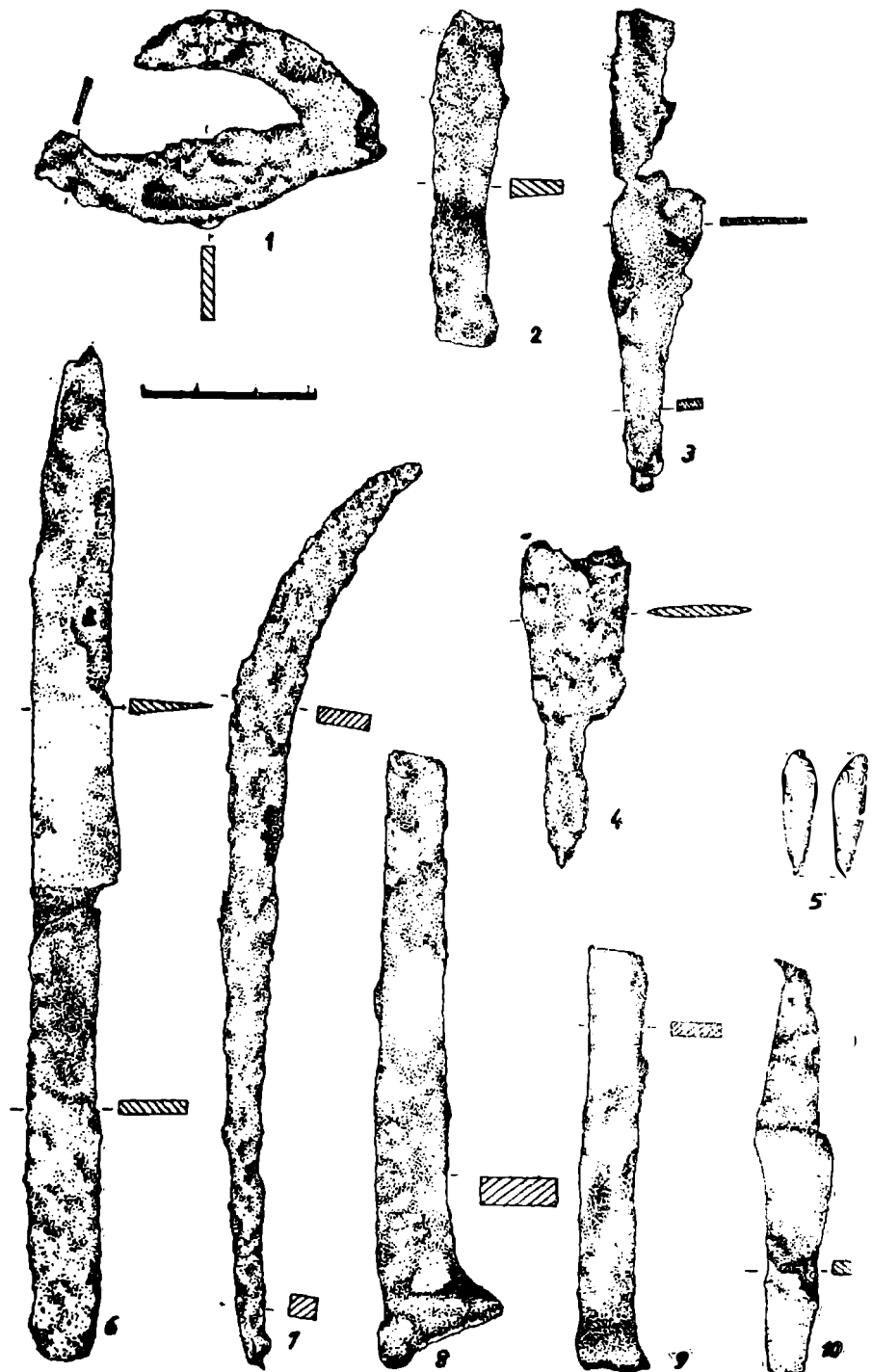

Fig. 7. — Negrești. Obiecte din fier: 7, sec. IX; 2-5, 9-10 — primele decenii sec. XIV; 1, 6, 8, sfârșitul sec. XIV — începutul sec. XV.
 Negrești. Objets en fer. 7, IXe siècle; 2-5, 9-10, le début du XIVe siècle
 1, 6, 8, la fin du XIVe siècle — le début du XVe siècle

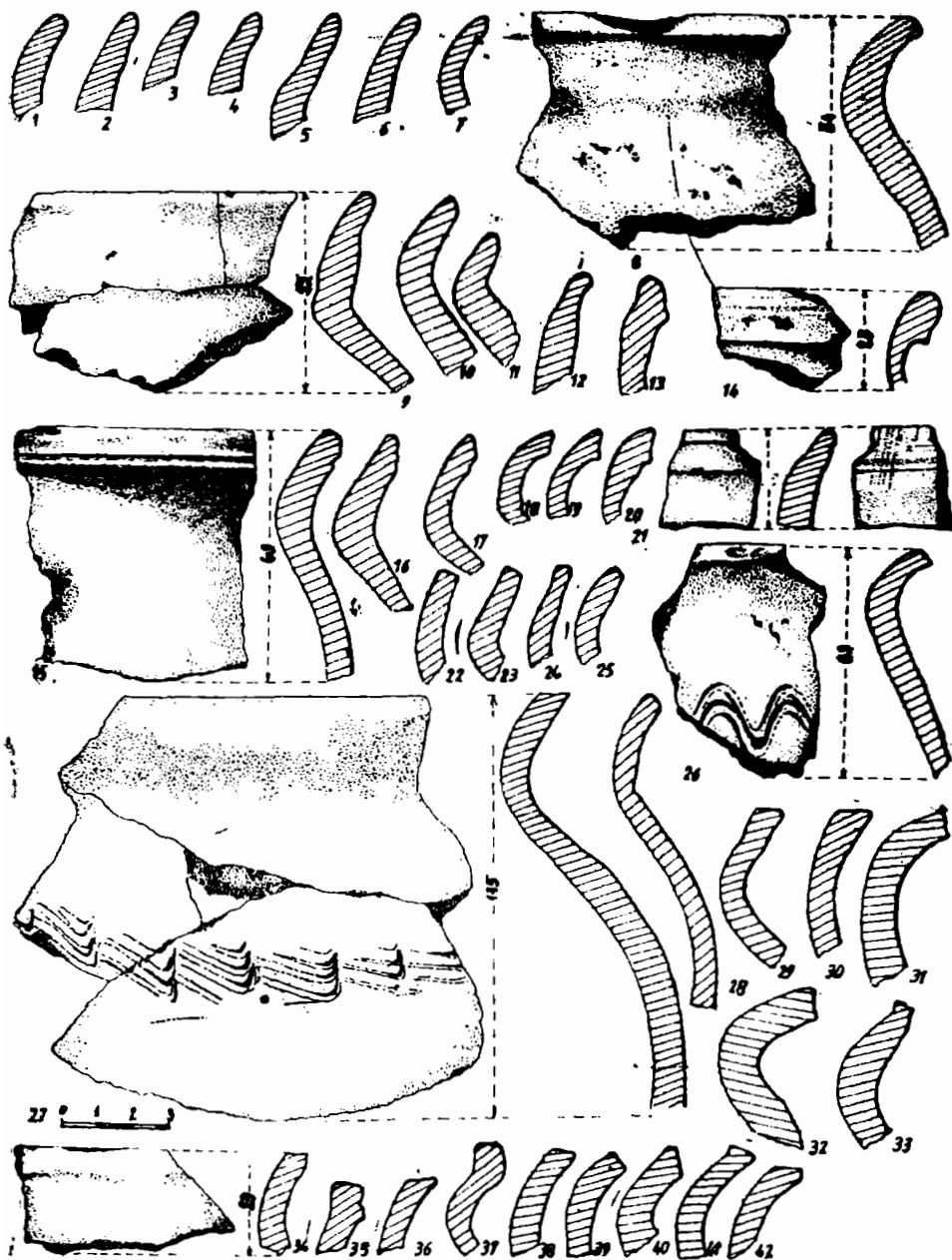

Fig. 8. — Negrești. 1—42, Ceramică — începutul sec. XIV
 Negrești. 1—42, Céramique — le début du XIVe siècle.

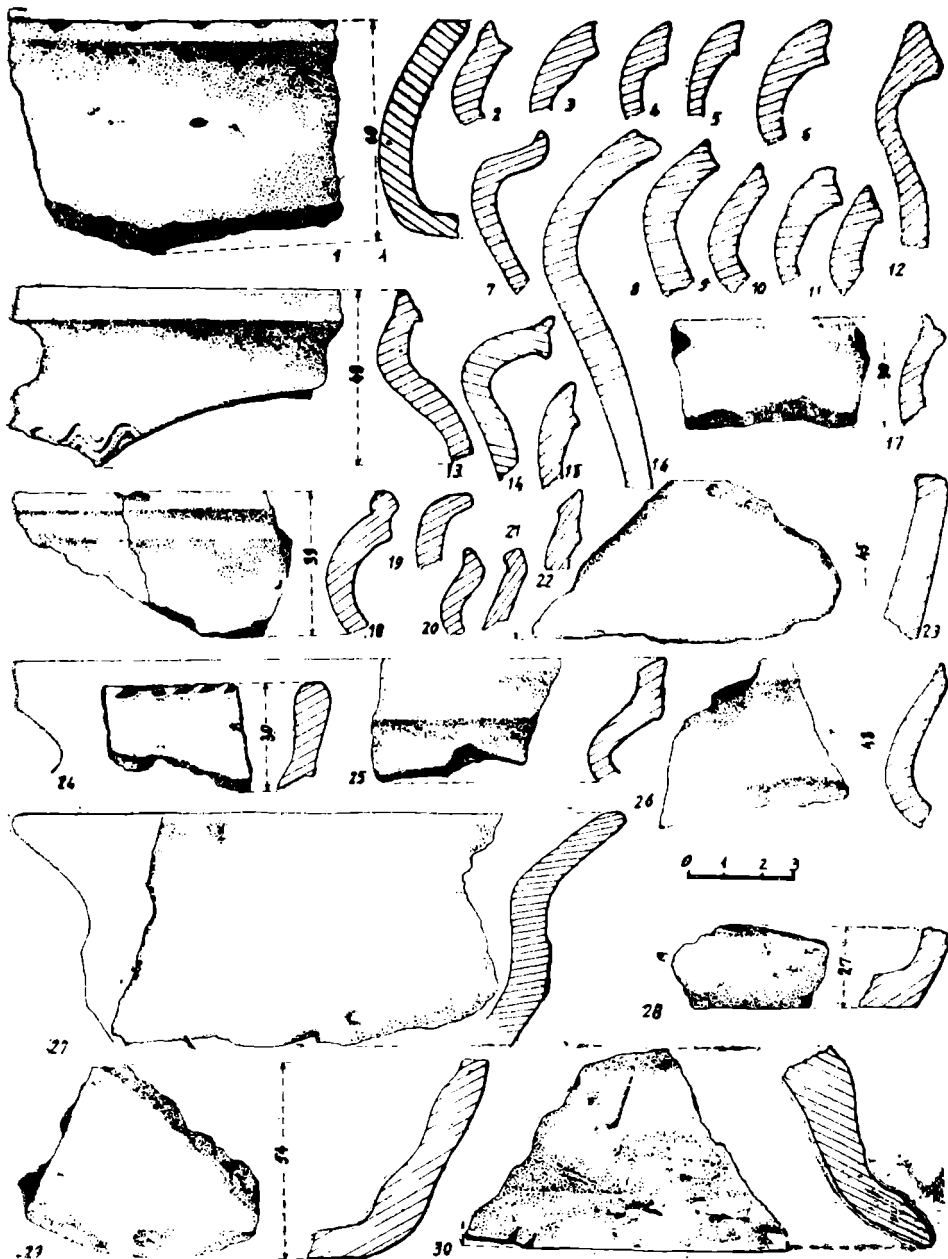

Fig. 9. — Negrești. 1—30 Ceramică — începutul sec. XIV.

Negrești. 1—30, Céramique — le début du XIVe siècle.

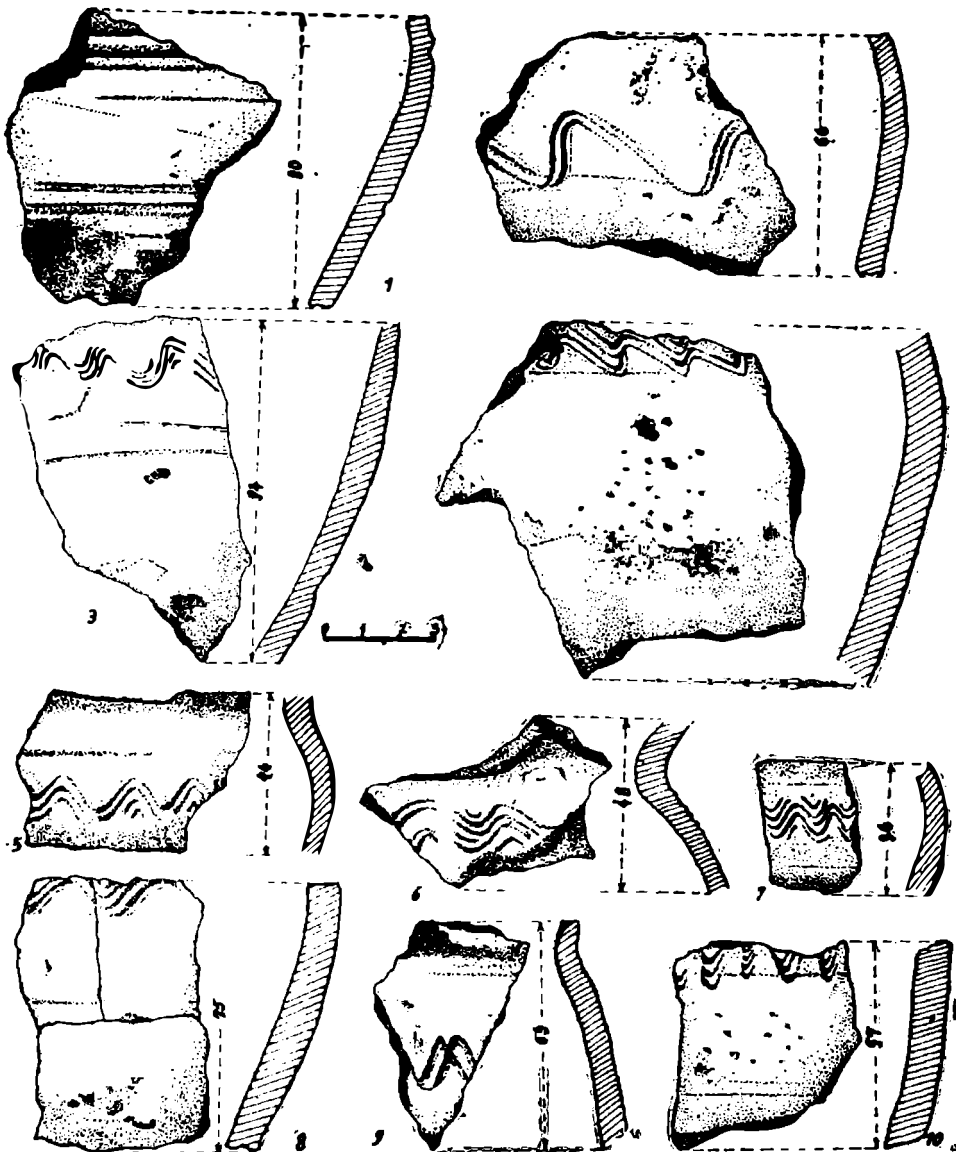

Fig. 10. — Negrești. 1—20, Ceramică — începutul sec. XIV.

Negrești. 1—20, Céramique — le début du XIVe siècle.

Fig. 11. — Negrești. 1—5, Ceramică sec. II—III; 6—9, ceramică de la sfârșitul sec. XIV — primele decenii ale sec. XV.

Negrești. 1—5, Céramique du II—IIIe siècle; 6—9, céramique de la fin du XIVe siècle — les premières décennies du XVe siècle.

